

‘Jaarlijks duizenden dode dieren in waterafvoerputten op golfbanen’

Paddentrap moet onnodige sterfte van amfibieën en reptielen tegengaan

Niet elke greenkeeper staat er dagelijks bij stil dat op zijn of haar golfbaan een amfibie, reptiel, lopend insect of klein zoogdier een stille dood sterft in een van de waterafvoerputten. Tristan van Dijken wil graag aandacht voor dit probleem. Hij hoopt dat recent onderzoek eindelijk zal leiden tot een passende oplossing, waardoor deze dieren de put uit kunnen klauteren en een verdere teruggang van de biodiversiteit voorkomen kan worden.

Auteur: Wijnand Meijboom

‘Het is niet onderzocht, maar ik durf wel te stellen dat het alleen al op golfbanen om duizenden dieren per jaar gaat die in een afvoerput aan hun einde komen’, zegt Van Dijken. Zelf trekt hij op zijn werkterrein, golfbaan Anderstein, ten tijde van de paddentrek altijd even de put open als hij in de buurt komt. Hij werk daar namens De Ridder als hoofdgreenkeeper. Zo heeft hij dit voorjaar al een vijftiental amfibieën kunnen redden. Anderstein telt ruim dertig van dergelijke afvoerputten. ‘Ik heb het er weleens over met collega’s. Zij zeggen dan vaak dat ze er wel over nagedacht hebben, maar nooit echt bij stilgestaan hebben. Het is een groot probleem en dat wordt te weinig beseft. Het is daarom belangrijk om het goed onder de aandacht te brengen.’

Paddentrap

Bij Van Dijken zit de aandacht voor de flora en fauna die ons omringen in het bloed. Hij kan

dan ook gepassioneerd vertellen over salamanders, kikkers en padden. Dat er veel amfibieën sterven terwijl dat niet nodig is, gaat hem aan het hart. De stichting RAVON doet onderzoek naar manieren waarop deze dieren op eigen kracht uit waterputten kunnen ontsnappen, en als vrijwilliger volgt Van Dijken dit op de voet. Voor de zogenoemde trottoirkolken is al een oplossing gevonden. Een 3D-geprinte kikker- en paddentrap die in de put bevestigd wordt, biedt deze dieren een reddingsboei om uit de put te klimmen. Bij het onderzoek wist negentig procent er dankzij de paddentrap binnen 24 uur uit te komen.

Geen oplossing

Voor de ronde straatkolken, die ook op golfbanen gebruikt worden, is er nog geen oplossing gevonden. Er wordt al meer dan tien jaar onderzoek naar dit probleem gedaan. Van Dijken: ‘Het probleem bij deze ronde kolken

is dat er een putdeksel op zit en dat de dieren niet op straatniveau komen, zoals bij een trottoirkolk, maar via de putdeksel eruit moeten klimmen.' Bij het onderzoek werden per put tien padden of salamanders 24 uur gemonitord met wildcamera's in een gesloten opstelling. Het resultaat voor de straatkolken zal eind van de zomer bekendgemaakt worden, verwacht Van Dijken.

Omdat er nog geen oplossing voor de ronde kolken op de markt is, heeft Van Dijken zelf al iets geknutseld. Het is even eenvoudig als effectief: een plank met kippengaas erop, waarbij het gaas met een bocht door de deksel heen loopt, zodat de kikkers en padden eruit kunnen klimmen. 'Ik hoop dat het zover komt dat waterafvoerputten standaard uitgerust worden met een paddentrap. Dan kunnen er in Nederland en ook wereldwijd veel dierenlevens gered worden en kan de verdere teruggang van de biodiversiteit gestopt worden.' Het probleem lijkt simpel op te lossen door een waterput te vullen met grind of de deksel af te dekken met gaas, maar dat werkt niet. Grind zorgt al snel voor een verstopte waterafvoer, en bij gaas op de deksel gebeurt dit ook door opeenhoping van takken en bladeren. Amfibieën en reptielen komen op veel golfbaan voor. Ze zijn gek op stilstaand water en overgangen van water naar land, waar ze zich goed kunnen verstoppen en nageslacht kunnen produceren. 'Stel, er zitten tien kamsalamanders in een poel op een golfbaan. Drie daarvan belanden in een waterafvoerput; dan wordt de populatie met dertig procent verminderd', zo schetst Van Dijken de impact die het belanden in de waterafvoerput kan hebben op de biodiversiteit. 'Er kan natuurlijk ook een zeldzame bosmuis in zo'n put belanden.'

Beschermde status

Elke geredde kikker of pad is daarom van belang, want het gaat al slecht met de amfibieën en reptielen in Nederland. Oorzaken zijn onder andere de droogte in de afgelopen jaren en de achteruitgang van insecten, die vaak als voedsel dienen. 'Daarnaast heerst er wereldwijd een schimmelziekte en zorgen invasieve soor-

ten zoals Amerikaanse rivierkreeft of de zonnebaars voor problemen.' Van Dijken hoopt dat collega-greenkeepers en golfbaanbeheerders meer oog krijgen voor dit probleem en vaker in een waterafvoerput kijken, zolang er nog geen geschikte paddentrap op de markt is. Zij zijn dit ook wettelijk verplicht. Amfibieën en reptielen hebben volgens de Wet natuurbescherming namelijk een beschermde status; dat betekent dat beheerders van gebieden waar deze dieren voorkomen verplicht zijn om alles te doen om te voorkomen dat ze doodgaan.

Tristan van Dijken is te benaderen voor meer informatie. Ook hoort hij graag of er golfbanen zijn die zelf bezig zijn met een oplossing waardoor dieren uit de waterafvoerputten kunnen ontsnappen.

Website RAVON

Meer informatie over amfibieën en waterafvoerputten is te vinden op de website van RAVON: <https://www.ravon.nl/Zakelijk/Gebiedsinrichting/Straatkolken>

'Er kan natuurlijk ook een zeldzame bosmuis in zo'n put belanden'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!